

Problem nadprodukcji śmieci ma wiele wymiarów i poziomów. Bez wątpienia jest wyzwaniem globalnym, jednak to gminy są tym pierwszym punktem, który musi poradzić sobie z ich zagospodarowaniem. Gminy województwa lubuskiego zbadały temat lokalnie i okazało się, że ponad 30% z nich musiało w ubiegłym roku dopłacić do systemu – średnio 310 tysięcy złotych każda – aby zapewnić ciągłość odbioru i zagospodarowanie odpadów.

– Zebrane dane wyraźnie wskazują na konieczność podjęcia niezwłocznych działań – zarówno na poziomie lokalnym, jak i krajowym – w celu zapewnienia stabilności finansowej gmin, zwiększenia konkurencyjności w przetargach oraz skuteczniejszego wypełniania wymogów recyklingowych – pisze we wspólnym stanowisku wójtów gmin województwa lubuskiego Prezes Zrzeszenia Bartłomiej Kucharyk.

Jak wynika z pisma, problem dopłat to nie jedyny kłopot gmin w związku ze śmieciami. Z zebranych danych wynika, że ponad połowa gmin województwa lubuskiego zmagą się także z problemem niespełniania ustawowych wymogów recyklingowych, co z kolei przekłada się na postępowania administracyjne i konieczność ponoszenia kar finansowych. Inną bolączką, również przekładającą się na finanse, jest niska konkurencyjność na rynku odbioru i zagospodarowania odpadów. Lubuscy samorządowcy wskazują, że w 64% gmin do przetargu zgłasza się tylko jedna firma zajmująca się wywozem śmieci.

Jakie proponują rozwiązania?

Kucharyk wskazuje na kilka punktów, które zdaniem samorządowców uzdrowiłyby sytuację na „śmieciowym rynku”. Najwyżej na liście znalazł się postulat dotyczący przyspieszenia prac nad nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zwłaszcza w zakresie wzmocnienia konkurencyjności na rynku wywozu odpadów oraz uelastycznienia procedur przetargowych. JST domagają się również systemowego wsparcia gmin w procesie podnoszenia recyklingu, między innymi poprzez kampanie społeczne i edukacyjne.

Ważnym krokiem miałyby być także przegląd i wprowadzenie nowych mechanizmów stabilizujących koszty przetwarzania odpadów, usprawnienie procedur administracyjnych związanych z kontrolą recyklingu oraz zapewnienie samorządom realnego wsparcia ze środków ROP (Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta), które miałyby zostać przeznaczone chociażby na modernizację systemów gospodarki odpadami.

Zachęcamy do zapoznania się z pełną treścią Stanowiska Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego w sprawie potrzeby podjęcia działań legislacyjnych i organizacyjnych na rzecz usprawnienia systemu gospodarowania odpadami.